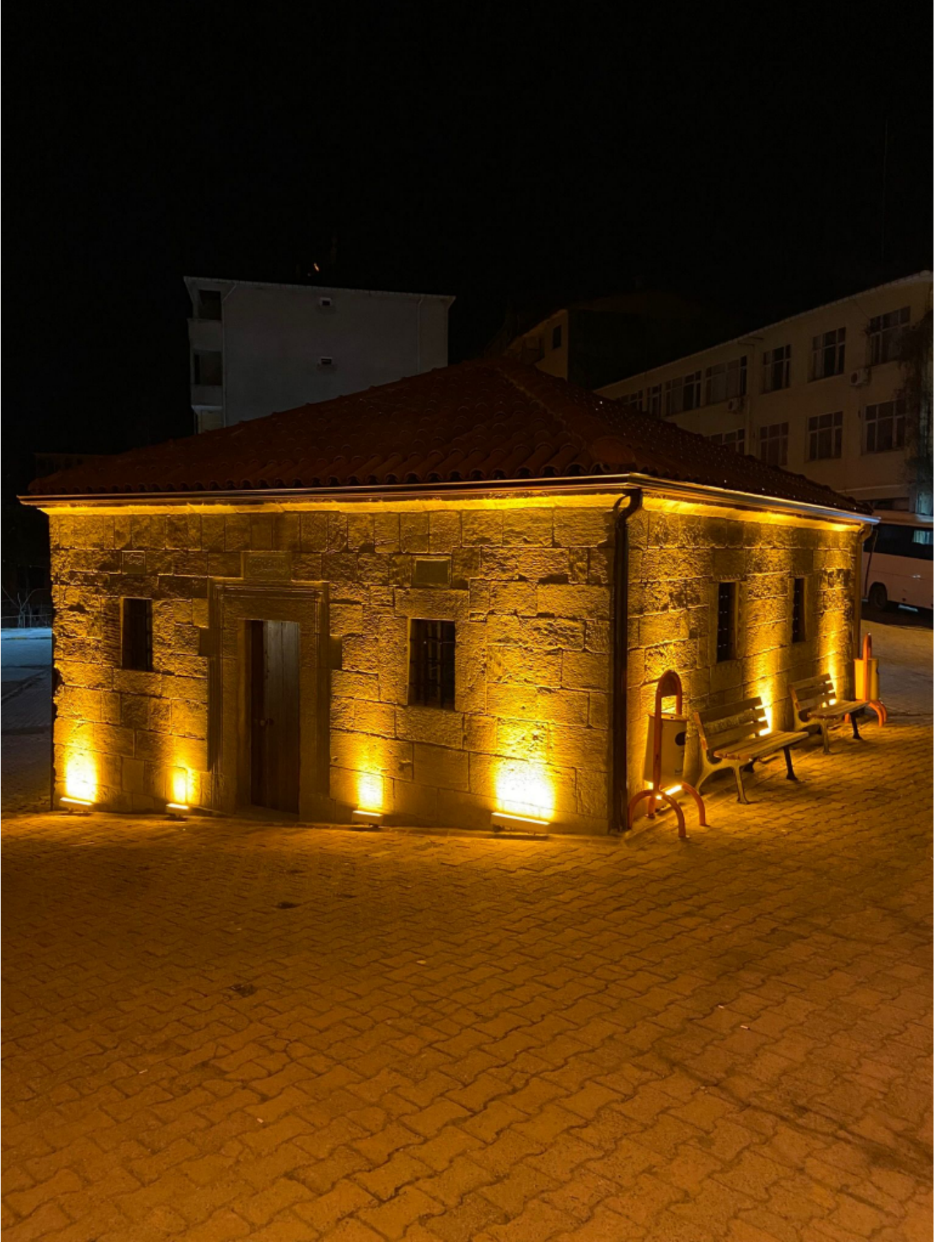

Gümüşhanevî Kütüphanesi'nin Gümüşhaneli Ziyaretçileri

Gümüşhane Valiliği Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü Engin Doğru, Eğitimci Yazar Niyazi Karabulut, Turizmci Mehmet Dede, Eğitimci Yazar Hasan Pir Trabzon'un Of ilçesi Uğurlu mahallesindeki tarihi Gümüşhanevî Kütüphanesi'ni ziyaret ettiler.

1813'de Gümüşhane'de doğup 1894'te İstanbul'da vefat eden büyük İslam âlimi Ahmed Ziyaüddin Gümüşhanevi Hazretleri, kendi el yazması eserlerinin de aralarında olduğu 18 bin cilt kitabı vakfetti. Bu kitaplarla Rize, Bayburt ve Trabzon'un Of ilçesi Uğurlu Mahallesi'nde birer kütüphane kurulmuştu.

Bayburt'taki vakıf kitapların mütevellîsi el-Hâc Osman Efendi'nin 1327/1909'da vefatından sonra yerine geçen kütüphâne mütevellîsi Ferşad Efendi'nin (v.1929) Kazım Karabekir'e yazdığı 5 Teşrîn-i Sâni 1337/5 Kasım 1921 tarihli bir mektuptan kütüphanenin Ruslar tarafından I. Dünya savaşı sırasında talan edildiği ve kitapların Tiflis'e götürüldüğü anlaşılmaktadır.

Rize'de bulunan kütüphanenin de Ruslar tarafından yağmalanarak götürüldüğü bilinmektedir. Bu eserler daha sonra Leningrad şehrindeki kütüphaneye aktarılmıştır. Rize, Bayburt ve Of'ta bulunan bu 3 kütüphaneden sadece Of'taki kütüphane ayakta kalmıştır. Trabzon Of Uğurlu Mahallesi'nde bulunan ve 1970'li yıllarda içinde bulunan kitapların bir kısmı yakılan bir kısmı yağmalanan Ahmed Ziyaüddin Gümüşhanevi Kütüphanesi yeniden ihya edildi.

Bir Gümüşhanevî aşığı olan Of Uğurlu mahallesi sakinlerinden Fatih Şirin'in özel gayretleri ile köyün ortasında bulunan tarihi kütüphane binası geçtiğimiz aylarda Trabzon Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nce restore edildi.

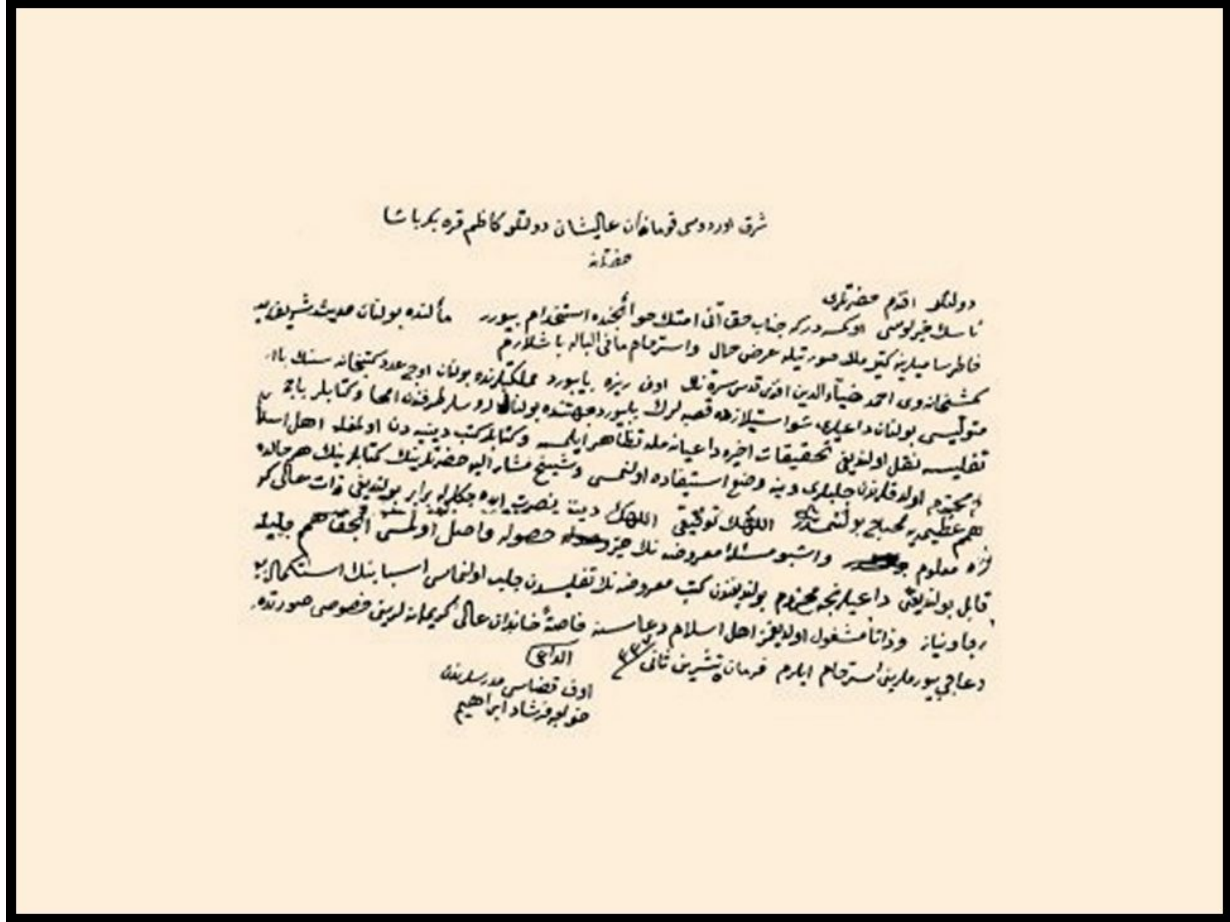
Kütüphane'nin restorasyon sonrası halini görmek üzere bir grup Gümüşhaneli gazeteci – yazar geçtiğimiz Uğurlu'ya giderek hem kütüphanenin son halini gördüler, hem de Fatih Şirin'e teşekkür ettiler.

Gümüşhane Valiliği Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü Engin Doğru, Eğitimci Yazar Niyazi Karabulut, Turizmci Mehmet Dede, Eğitimci Yazar Hasan Pir Trabzon'un Of ilçesi Uğurlu mahallesindeki tarihi Gümüşhanevi Kütüphanesi'ni ziyaret ettiler. Uğurlu mahallesi sakinlerinden olan ve Gümüşhanevî Kütüphanesi ile gönüllü olarak yakından ilgilenen Fatih Şirin kütüphane ile ilgili yaptığı açıklamada şunları söyledi, "Kütüphanede restorasyon çalışmaları sona erdi, Türkiye'nin muhtelif kütüphanelerine dağıtılan nadide eserler de kütüphaneye geri getirilecek. Kütüphanede bulunan yaklaşık bin 500 civarındaki yazma ve basma eserin bir kısmı imha edildi, bir kısmı dağıtıldı, geriye kalan 305 eser ise Mehmet Aşık Kutlu Kur'an Kursu'nda muhafaza altına alınıp Ankara'daki Milli Kütüphane'ye nakledildi. Kalan kitaplar ise 2006 yılında buradan Vakıflar Genel

Müdürlüğü arşivine taşınmıştır. Restorasyon bitti, inşallah bundan sonraki gayretimiz muhtelif yerlerdeki kitapları asıl evleri olan bu tarihi kütüphaneye getirmek olacaktır. Bu konuda çeşitli makamlarla girişimlerimizi de başlatmış bulunuyoruz.”

Kültür bakanlığı tarafından restore edilen kare planlı yapının şimdilik içi boş; ancak kütüphaneden alınan eserlerin nüshalarının geri getirilmesi için Trabzon Valiliği girişimlerde bulundu. Trabzon Valisi İsmail Ustaoglu, geçtiğimiz aylarda restorasyon çalışmaları sürerken kütüphaneye gelerek incelemelerde bulundu, yetkililerden ve mahalle sakinlerinden kütüphane hakkında bilgi aldı. Tarihi kütüphane binasının korunması için yıllardır gönüllü olarak kütüphaneye sahip çıkan mahalle sakinleri, kütüphaneden götürülen kitapların geri getirilmesini talep etti. Vali Ustaoglu, konu ile ilgileneceği sözünü verdi. Yapılan girişimler sonunda kütüphanedeki eserlerden bir kısmının kopyası tekrar kütüphaneye iade edilecek.

Vakıf kütüphanelerinin mütevellisi bulunan Ferşad Efendi'nin (1866-1929), kütüphaneler ve kitaplarla ilgili Şark Orduları kumandanı Kâzım Karabekir Paşaya yazdığı mektup.

“Şark Ordusu Kumandan-ı Âlî-şânı Devletlü Kâzım Karabekir Paşa Hazretlerine Devletlü Efendim Hazretleri, “Nâsın hayırlısı o kimsedir ki Cenâb-ı Hakk onu ümmetin havâicinde istihdâm buyurur.” meâlinde bulunan hadîs-i şerîfi hâtır-ı sâmîlerine getirmek sûretiyle arz-ı hâl ve istirhâm-ı mâfi’l- bâle başlarım. Gümüşhânevî Ahmed Ziyâüddîn Efendi -kuddise sirruhû- ’nun Of, Rize, Bayburd memleketlerinde bulunan üç aded kütübhânesinin bizzat mütevellîsi bulunan dâîleri şu istîlâ-zede kasabaların Bayburd cihetinde bulunanı, Ruslar tarafından imhâ ve kitâblar bilcümle Tiflis’e nakl olunduğu tahkîkât-ı ahîre-i dâiyânemle tezâhür eylemiş[tir]. Ve kitâblar kütüb-i dîniyyeden olmağla ehl-i İslâmca muhterem olduklarından celbleri ve yine vaz’-ı istifâde olunması [icab eder]. Ve Şeyh-i müşârün-ileyh hazretlerinin kitâbları her hâlde himem-i azîmeye muhtâc bulunmuşlardır. Allah’ın tevîkî, Allah’ın dînine nusret edeceklerle berâber

bulunduğu, Zât-ı âlînize ma'lûm ve işbu mes'ele-i ma'rûzanın hızla husûle vâsıl olması ancak, himem-i celîle [ile] kâbil bulunduğu, dâîlerince meczûm bulunduğundan, kütüb-i ma'rûzanın Tiflis'ten celb olunması esbâbının istikmâline recâ ve niyâz ve zâten meşgûl olduğumuz Ehl-i İslâm duâsına hâssaten hânedân-ı âlî-i kerîmânelerini husûsî sûrette de'âmî buyurmalarını istirhâm eylerim. Fermân. 5 Teşrînisânî, sene 337 [5 Kasım 1921].
ed-Dâî Of Kazâsı Müderrislerinden Hoca Ferşâd İbrâhîm"

Gümüşhaneli ziyaretçiler, Uğurlu mahallesinde Cumhuriyet döneminin resmi izinle açılan ilk Kur'an Kurslarından biri olan tarihi binayı da gezerek incelediler. Yine aynı bölgede bulunan Büyük İslam Alimi Mehmet Rüştü Âşıkkutlu Hoca'nın türbesini de ziyaret ettiler.